

ЗВІТ І РЕЗОЛЮЦІЯ

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО СТРАТЕГІЇ
РОЗВИТКУ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ»
28-29 жовтня 2016 року, м. Київ

28-29 жовтня 2016 року в м. Києві у Національній науковій медичній бібліотеці України відбулася науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні теоретичні та практичні аспекти щодо стратегії розвитку народної і нетрадиційної медицини», в якій взяли участь різні фахівці народної і нетрадиційної медицини, науковці, викладачі вищих навчальних медичних закладів, практичні лікарі, психологи, молоді вчені.

Метою проведення конференції були актуальні питання стратегії і концепції розвитку комплементарної, альтернативної (народної та нетрадиційної) медицини (НіНМ) у клінічній практиці, результати проведених фундаментальних досліджень, їх впровадження у первинну ланку охорони здоров'я та навчально-методичне забезпечення у підготовці фахівців і цілителів. У рамках конференції відбулися пленарні засідання, майстер-класи, дискусії та наради.

Продовжуючи традиції, другий день конференції був присвячений одному із методів комплементарної медицини, і окремий акцент було зроблено на розвиток перспективного напрямку – інформаційної медицини.

Учасниками наукового заходу були обговорені питання термінології, проведена дискусія і зроблено зріз фактичних уявлень серед учасників щодо розуміння термінів інформаційної медицини та узгоджені поняття у межах наукової дискусії. Обговорені питання, що є теоретичною основою інформаційної медицини, висвітлені на сучасному рівні проблеми кодування, передачі, рецепції, декодування, запам'ятовування, зберігання інформаційних сигналів та повідомлень у біологічних системах, механізми формування біологічних відповідей на інформаційні сигнали, розглянуті питання інформаційної діагностики, включаючи електропунктурну діагностику та інформотерапію, у тому числі біорезонансну, мікрогенераторну, квантову інформотерапію, інформаційні аспекти методів гомеопатії та психотерапії у первинній ланці охорони здоров'я.

ОРГАНІЗАТОРИ:

Національна академія державного управління при Президентові України

Кафедра управління охороною суспільного здоров'я

Національна наукова медична бібліотека України

Академія наук вищої школи

Відділення фундаментальних проблем медицини

ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України»

ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Дніпропетровський медичний інститут традиційної і нетрадиційної медицини

ТОВ «Науково-дослідний інститут інформаційної медицини»

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова:

Івнєв Борис Борисович – д. мед. н., проф., ректор ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Павленко Райса Іванівна – директор Національної наукової медичної бібліотеки України

Наконечний Олександр Григорович – д. фіз.-мат. н., професор, президент Академії наук вищої школи

Співголови:

Поканевич Олександр Валерійович – президент ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Гарник Тетяна Петрівна – д. мед. н., проф., зав. каф. фітотерапії, гомеопатії та біоенергоінформаційної медицини ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»; головний позаштатний спеціаліст МОЗ України із спеціальності «Народна і нетрадиційна медицина»; президент ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України»; головний експерт комісії з фітопрепаратів та гомеопатичних засобів ДЕЦ МОЗ України

Абрамов Сергій Вікторович – к. мед. н., доц., ректор Дніпропетровського медичного інституту традиційної і нетрадиційної медицини

Андрійок Лук'ян Васильович – д. мед. н., проф., зав. каф. реабілітації і нетрадиційних методів лікування ДВНЗ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького»; головний позаштатний спеціаліст департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації із спеціальності «Народна і нетрадиційна медицина».

Члени організаційного комітету:

Абрамов Віктор Васильович – д. мед. н., проф., президент Дніпропетровського медичного інституту традиційної і нетрадиційної медицини (ДМІТНМ)

Туманов Віктор Андрійович – д. мед. н., проф., почесний ректор ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Байбаков Володимир Михайлович – д. мед. н., проф., перший проректор ДМІТНМ

Доан Світлана Іванівна – д. мед. н., проф., проректор з наукової роботи ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Серета Петро Іванович – д. мед. н., проф., проректор з навчально-методичної роботи ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Волюшин Олександр Іванович – д. мед. н., проф. каф. пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Коваленко Ольга Євгенівна – д. мед. н., проф., професор каф. сімейної медицини і амбулаторно-поліклінічної допомоги НМАПО імені П. Л. Шупика; президент ВГО «Українська асоціація рефлексотерапії та медичної акупунктури»

Козименко Тамара Миколаївна – к. мед. н., доц., зав. курсом гомеопатії кафедри фітотерапії, гомеопатії і біоенергоінформаційної медицини ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ», головний позаштатний спеціаліст департаменту охорони здоров'я м. Києва зі спеціальності «Народна і нетрадиційна медицина»

Мороз Світлана Михайлівна – д. мед. н., проф. ДМІТНМ

Соколовський Сергій Іванович – к. мед. н., доц., проректор з міжнародних зв'язків ДМІТНМ

Скрипнюк Зеновій Дмитрович – д. біол. н., зав. каф. нормальної фізіології, біофізики, біохімії та медичної біології ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Чекман Іван Сергійович – д. мед. н., проф., член-кореспондент НАН і НАМН України, проф. каф. фармакології, клінічної фармакології ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Шкляр Сергій Петрович – д. мед. н., проф., зав. каф. сімейної медицини, народної і нетрадиційної медицини та санології ХМАПО

Терехов Ерік – голова правління Міжнародної асоціації комплементарної медицини, Латвія

Радиш Ярослав Федорович – д. н. з держ. упр., проф. Національної академії державного управління при Президентові України

Секретаріат оргкомітету:

Козименко Тамара Миколаївна

Гарник Кирило Володимирович

Головаха Марина Олександрівна

Матюшко Наталія Миколаївна

Офіційними мовами конференції були:
українська, російська, англійська.

Було проведено 2 пленарних засідання.
Загалом зареєстровано 195 осіб.

У програму конференції включені доповіді та дискусії за наступними тематиками:

1. Правові та юридичні основи і структура організації НіНМ. Перспективи адаптації механізмів і засобів правового урегулювання НіНМ у різних країнах світу.
2. Науково-методичне обґрунтування щодо застосування методів НіНМ у комплексній, превентивній терапії та медичній реабілітації.
3. Формат та технології викладання НіНМ для фахівців, цілителів та широких верств населення – «Університет здоров'я – XXI століття».
4. Економічна доцільність ефективності застосування методів НіНМ в умовах соціально-економічних проблем в Україні. Фармако-економічне обґрунтування застосування засобів та методів НіНМ.
5. Фітотерапія: досвід та пропозиції щодо викладання та застосування у медичній практиці.
6. Гомеопатія: досвід та пропозиції щодо викладання та впровадження у первинну ланку охорони здоров'я.
7. Остеопатія, мануальна терапія: досвід та пропозиції щодо викладання та застосування у медичній практиці.
8. Аюрведа і тибетська медицина: адаптація до сучасних реалій в Україні.
9. Китайська традиційна медицина. Реалії і перспективи сьогодення.
10. Іридодіагностика – експрес- та скринінг-діагностика у повсякденній практиці лікаря.
11. Ароматерапія та фітоергономіка.
12. Цілителство: нормативно-правові аспекти урегулювання цілителства в Україні та світі.
13. Термінологія інформаційної медицини: інформація, біологічне поле, регуляторні центри, інформаційні практики, енергетичні практики, інформаційні канали, біоінформатика, інформодіагностика, інформотерапія тощо.
14. Електрозональна діагностика: теоретичні і практичні аспекти.
15. Електропунктурна діагностика як метод інформодіагностики, досвід та пропозиції щодо викладання та застосування у медичній практиці.
16. Біорезонансна терапія: теоретичні і практичні аспекти.
17. Мікрогенераторна інформотерапія за З.Д. Скрипнюком: теоретичні і практичні аспекти.
18. Квантова інформотерапія: теоретичні і практичні аспекти.
19. Якість інформації у сфері НіНМ. Інформаційна гігієна.
20. Досвід та пропозиції щодо організації психоте-

рапевтичних та навчальних психологічних груп для фахівців НіНМ, лікарів інших спеціальностей, профілактика синдрому професійного вигорання.

21. Методи самоконтролю знань у сфері НіНМ.
22. Актуальні питання та перспективи громадських асоціацій.
23. Стратегія народної медицини у рекомендаціях ВООЗ на 2014-2023 роки.

28 жовтня 2016 з 10.00-10.20 відбулось відкриття Науково-практичної конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАРОДНОЇ І НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ»

Був зачитаний вітальний лист заступника завідувача відділу з питань охорони здоров'я Департаменту гуманітарної та соціальної політики Секретаріату Кабінету Міністрів України **В'ячеслава Євтушенка**.

Заслухані вітальні виступи:

– Ректора ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ» **Бориса Івлєва**;

– Президента Всеукраїнської громадської організації «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України» **Тетяни Гарник**;

– Доктора наук з державного управління, професора Національної академії державного управління при Президентові України **Ярослава Радиша**;

– Офіційного представника в Україні Департаменту Охорони Здоров'я і Планового Дітонародження Провінції Ганьсу **Li Yong Hong**;

– Президента ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ» **Олександра Поканевича**;

– Заступника начальника управління – начальника відділу контролю якості медичної допомоги Управління ліцензування та якості медичної допомоги МОЗ України **Елли Горвої**.

На ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАННЯХ були зроблені доповіді у відповідності до програми конференції

1. Гарник Т.П., Євтушенко В.В., Гарник К.В., Соколовський С.І. «Народна медицина та стратегія її розвитку в контексті університету здоров'я»
2. Абрамов В.В., Шевченко І.М., Демиховська Е.В. «Альтернативна медицина в Німеччині»
3. Андріюк Л.В. «Лікувальне голодування як нетрадиційний метод лікування хронічних захворювань»
4. Білай І.М., Красько М.П., Остапенко А.О., Демченко В.О. «Основні принципи викладання фітотерапії»

5. Богданова Т.Г. «Продукція ТКМ FOHOW у кінзіології вісцеральної хіропрактики остеопатії»
6. Глоба О.П., Медков І.В., Залевський О.В., Крук Т.М. «Invisogy – система забезпечення якості життя та безперервного контролю (самоконтролю) за станом здоров'я»
7. Головаха М.О. «Структура гострих респіраторних захворювань у м. Києві за вересень місяць 2016 року, методи їх електропунктурної діагностики і стратегії натуропатичної корекції»
8. Горова Е. В. «Народна і нетрадиційна медицина у первинній ланці охорони здоров'я: якість, ефективність та безпека»
9. Горчакова Н.О., Шумейко О.В., Клименко О.В., Чекман І.С. «Викладання народної медицини студентам медичних вузів»
10. Грановський М.М. «Формула здоров'я і лікувально-оздоровчий курс на її основі» (м. Мехіко, Мексика)
11. Гридько О.М., Бубнова Ю.О. «Аюрведичні принципи профілактики ішемічного інсульту і транзиторних порушень мозкового кровообігу»
12. Дмитрієва А.В. «Аюрведа для здоров'я дітей»
13. Євтушенко В.В. «Наукова концепція розвитку народної медицини в Україні»
14. Зайцев С.В. «Діагностика дисфункцій органів малого тазу методом прикладної кінезіології»
15. Кіркільєвська Л.М. «Можливості підбору гомеопатичних ліків за допомогою Вега-тесту»
16. Кобилянська Р.М., Кобилянський В.Я. «Моніторинг стану імунної системи та ефективності застосування інформаційних імунокоректорів»
17. Коваленко О.Є., Коваленко Є.В., Коваленко О.В. «Оцінка змін мікросистем на первинній та вторинній ланках медичної допомоги як перспективний шлях скринінг-діагностики»
18. Корицький О.В., Корицький Ю.В., Бричук В.О. «Використання потенційованого аутонозоду сечі для лікування захворювань опорно-рухового апарату. Методика приготування аутонозодів сечі»
19. Корицький О.В., Іван Коменда, Дагмар Драخورадова. «Досвід проведення курсів підвищення кваліфікації лікарів» (м. Прага, Чеська Республіка)
20. Крамар В.В. «Особливості фітотерапії у дітей»
21. Лавринчук І.О. «Аюрведичні аспекти профілактики серцево-судинних ризиків»
22. Luketina Sunjka M., Sunjka G. «Quantum zone proactive wellness industry solution»

23. Лук'янова Е.С. «Методика поєднаного застосування електропунктурної діагностики по Р. Фоллю з тестуванням мікрогенераторів із психосоматичним тестуванням»
  24. Лук'янченко В.О. «Серце – джерело життя і основа здоров'я людини»
  25. Маврич С.І. «Викривлення сприйняття інформації від тіла як засіб пристосування до небезпечних умов життєдіяльності»
  26. Матяш М.М. «Лікування та реабілітація учасників бойових дій»
  27. Огородник І. «Метод кантового резонансу – GRH»
  28. Парахін А.І., Самбір В.В., Антюхов Р.В., Новохатній В.А. «Особливості викладання мануальної терапії у медичному університеті»
  29. Потоцька С.В. «Застосування гомеопатичного препарату Aris у практиці лікаря»
  30. Пустовойт М.П., Сокур С.Л., Цимбаленко Д.О. «Універсальна біоефективність коротких поліпептидів як корекція інформаційного гомеостазу імунної системи людини»
  31. Разіна В.Н. «Практичні спостереження при проведенні модифікації комп'ютерної діагностики і лікування за методом Р. Фолля»
  32. Синиця Ю.П. «Патогенетичне обґрунтування призначення кверцетину при лікуванні різних форм подагри»
  33. Скрипнюк З.Д. «Скільки мов знає клітина?»
  34. Старюк Д.О. «Доцільність застосування краніо-сакральної терапії біодинамічного напрямку при наслідках контузії. Досвід реабілітації бійців АТО»
  35. Чорна Т.В. «Депресія у матерів дітей-інвалідів та її подолання за допомогою біоенергетичного масажу»
  36. Чуприков А.П., Кирилова Л.Г., Мірошников О.О., Бураго Г.С. «Роль іпотерапії у комплексній реабілітації дітей з розладами аутистичного спектру»
  37. Черкасенко І.Л. «Застосування електропунктурної діагностики за методом Р. Фолля задля удосконалення неврологічної допомоги дітям м. Києва»
  38. Шитіков Т.О., Старюк Д.О., Шаурін О.Л. «Можливості використання методів народної та нетрадиційної медицини у нейрореабілітації осіб з наслідками бойових ЧМТ»
  39. Якубенко С.А. «Електропунктурне тестування біологічних рідин організму (БРО) дитини для діагностики внутрішньої патології у дітей раннього віку»
- Проведено ДИСКУСІЮ з питань використання термінології інформаційної медицини, синхронізації понять.
- Стендові доповіді:**
- Павленко Р.І. «Ренесанс скарбів народної медицини у Національній науковій медичній бібліотеці України: від емпіричних до наукових джерел»
  - Волошин О.І., Волошина Л.О., Малкович Н.М., Сенюк Б.П. «Особливості застосування пилку квіткового у комплексному лікуванні осіб старшого та похилого віку»
  - Волошин О.І., Доголіч О.І. «Особливості оптимізації фітозасобами комплексного лікування хворих на подагру з високим рівнем васкулярних коморбідних процесів та ураженням нирок»
  - Дякон І.В., Стадницька Н.Є., Сур С.В. «Сучасний стан фітотерапії. Використання в офіційній медицині представників родини айстрових»
  - Ляшевич А.М., Решетнік Є.М., Колбасинська В.М., Гарник К.В., Весельський С.П., Макарчук М.Ю. «Вплив корвітину на жовчнокислотний склад жовчі щурів із доксициклінудукованою гіперхолестеремією»
  - Марчишин С.М., Зарічанська О.В., Волошук Н.І. «Лікувальні властивості декоративних рослин роду лілійник (*Heimerocallis L.*)»
  - Мельник В.П., Панасюк О.В., Радиш Г.В., Павленко С.Г., Якимова Я.О. «Досвід застосування апіфітонцидокомпозицій у комплексному лікуванні ВІЛ-позитивних хворих на мультирезистентний туберкульоз нервової системи»
  - Петренко В.І., Панасюк О.В., Голуб О.Б., Радиш Г.В., Нечипоренко Л.С., Шурипа В.П., Степова Н.Л., Поліновська Л.В. «Апіфітонцидокомпозиції у комплексному лікуванні хворих із високим ризиком мультирезистентного туберкульозу легень, поєданого з ВІЛ-інфекцією»
  - Меньшова В.О., Березкіна В.І. «Біоморфологічна характеристика *Achillea millefolium L. ExSitu*»
  - Федосєєв С.В., Назарчук І.А. «Мануальна терапія у хворих з дорсалгіями та цервікальними больовими синдромами на тлі вертеброневрологічних порушень і нейроінфекцій»
  - Хомулянська Н.І., Якимович С.Є., Саламах К.А. «Вплив імунотропного препарату циклоферону і засобів фітотерапії на основі артишоку на цитокіновий профіль крові хворих на хронічний вірусний гепатит С у періоді медичної реабілітації»
  - Гарник Т.П., Петріщева В.О., Гарник К.В. «Доцільність науково-методичного забезпечення алгоритму

викладання основ ботаніки з елементами фармакогнозії як складової загальної і клінічної фітотерапії на медичному та стоматологічному факультеті»

- Чернуха І.С., Решетнік Є.М., Нурищенко Н.Є., Гарник Т.П., Іліка В.Г., Весельський С.П. «Жовчні кислоти жовчі шурів самців при дії тестостерону»
- Гуртовенко І.О., Коновалова О.Ю., Гергель Є.М., Гергель О.В., Шураєва Т.К., Градзійон К.А., Меньшова В.О. «Дослідження жирнокислотного складу трави деяких видів роду Агастахе (*Agastache J. Clayton ex Gronov.*)»

Проведені нарада головних позаштатних спеціалістів за фахом «Народна і нетрадиційна медицина» та нарада правління ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України».

Відбулися дискусії та обговорення виступів. Вручені посвідчення членам асоціації та відмічені учасники нагородами, подяками, сертифікатами.

Оголошено проект Резолюції конференції обговореної та одногосно ухваленої, яка містить такі пункти:

1. Визначити вагому роль народної і нетрадиційної медицини та особливу економічну доцільність в умовах необхідності підвищити доступність медичної допомоги населенню.
2. Сприяти впровадженню надбань народної і нетрадиційної медицини через здобутий унікальний досвід викладання у вищих навчальних закладах України. Продовжити розробку методів викладання дисциплін народної та нетрадиційної медицини для широких верств населення в контексті Університету Здоров'я.
3. Продовжити інтеграцію наробок традиційних методів лікування інших країн з урахуванням власної унікальності: брати за основу набуті знання і принципи та застосовувати саме місцеві лікувальні засоби, препарати вітчизняних фахівців.
4. Продовжити регулярно проводити виставки та конференції з метою популяризації методів народної і нетрадиційної медицини, результати яких висвітлювати в ЗМІ та науково-практичних виданнях.
5. Визначити методи мануальної та кінезіотерапії, остеопатії, фітотерапії, аюрведи, гомеопатії та гомеотерапії, рефлексотерапії та інформаційної медицини, включаючи електропунктурну діагностику, страте-

гічно важливими щодо впровадження у первинну ланку охорони здоров'я.

6. Продовжити розробку системи інтеграції різних методів народної та нетрадиційної медицини з метою вироблення єдиної ефективної системи лікування хронічної патології. Приділити увагу синхронізації термінології різних напрямків.
7. Визначити стратегічно важливим питання збереження здоров'я і тривалої працездатності фахівців народної і нетрадиційної медицини, врахувавши особливості контингенту пацієнтів та організацію робочих місць, систематично проводити профілактику синдрому професійного вигорання, фізичну та психологічну реабілітацію.
8. Розглянуту та запропоновану стратегію розвитку НІНМ в Україні рекомендувати прийняти та затвердити на державному рівні.

Відбулося вручення сертифікатів, посвідчень, підведено підсумки роботи конференції.

Матеріали конференції були надруковані у збірнику матеріалів конференції, 182 с., та на сторінках фахового науково-практичного видання «Фітотерапія. Часопис» і згідно реєстру надіслані до бібліотек України, а також розміщені на сайті: uanm.org.ua.

Т. П. Гарник, д. мед. н., проф.

Р. І. Павленко

О. В. Поканевич

В. А. Туманов, д. мед. н., проф.

Б. Б. Івнєєв, д. мед. н., проф.

О. Г. Наконечний, д. фіз.-мат. н., проф.

Л. В. Андріюк, д. мед. н., проф.

С. В. Абрамов, к. мед. н., доц.

О. І. Волошин, д. мед. н., проф.

С. І. Соколовський, к. мед. н., доц.

О. Є. Коваленко, д. мед. н., проф.

І. С. Чекман, д. мед. н., проф.

член-кор. НАНУ та НАМНУ

З. Д. Скрипнюк, д. біол. н.

Я. Ф. Радиш, д. н. з держ. упр., проф.